

Seksuaalinen tasavertaisuus – Sexuellt likaberättigande – SETA ry Hallitusohjelmatavoitteet 2007-2011

Turvataan lasten yhdenvertainen kohtelu riippumatta siitä, ovatko tämän vanhemmat keskenään samaa tai eri sukupuolta. Mahdollistetaan perheen sisäinen adoptio rekisteröidyssä parisuhteessa.

Tasa-arvolakia täydennetään siten, että kaikki sukupuolivähemmistöt kuuluvat selkeästi syrjintäsuojan piiriin.

Syrjinnän vastaista lainsäädäntöä kehitetään ja yhdenmukaistetaan siten, ettei yhdenvertaisuuslaki kohtele eri syrjintäperusteita perusteettomasti eri tavoin.

Vähemmistövaltuutetun toimialaa ja resursseja laajennetaan koskemaan kaikkia syrjintäperusteita.

Kaikki rikoslaissa mainitut rangaistuksen koventamisperusteet huomioidaan määriteltäessä viranomaiskäytäntöjä viharikoksien tutkinnassa, seurannassa ja arvioinnissa.

Suomi tekee työtä seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen perusoikeuksien turvaamiseksi Euroopan unionin alueella ja nostaa aktiivisesti esiin näiden vähemmistöjen aseman kansainvälisissä yhteyksissä.

Tavoitteena yhdenvertaisempi Suomi

Suomi on monenlaisten ihmisten koti. On tärkeätä, että kaikki Suomessa asuvat ihmiset voivat osallistua yhteiskunnan kehittämiseen ja tulevaisuuden rakentamiseen yhdenvertaisesti. Näin toimien taataan kaikille arvokas elämä ja turvataan suomalaisen hyvinvoinnin tulevaisuus.

Perusoikeuksien, yhdenvertaisuuden ja hyvinvoinnin tulee toteutua ihmisten arjessa riippumatta heidän seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta.

On lapsen edun mukaista, että hänen tosiasialliset perhesuhteensa tunnistetaan

Suomalaiset elävät monenlaisissa perheissä. Perheiden hyvinvointia voidaan tukea huomioimalla perhemuotojen moninaisuus entistä paremmin. Nykyisin keskenään samaa sukupuolta olevilla vanhemmillä ei ole yhdenvertaisia oikeuksia vanhempainvapaisiin ja -etuuksiin. Heidän lastensa tapaamis- ja perintöoikeus sekä oikeus elatukseen ja huoltoon toteutuu puutteellisesti. Lapset ovat turvattomassa asemassa myös sellaisissa äärimmäisissä tilanteissa, joissa biologinen vanhempi ei enää kykene huolehtimaan heistä esimerkiksi vakavan sairauden tai kuoleman takia.

Adoption avaaminen samaa sukupuolta oleville pareille on yksinkertainen ratkaisu moniin edellä mainituista ongelmista. Sosiaali- ja terveysministeriön vuonna 2002 asettaman Lapset ja rekisteröity parisuhde -toimikuntamietinnön esitykset on saatettava voimaan välittömästi. Lasten keskinäinen yhdenvertaisuus lain edessä ja palveluiden käyttäjinä on YK:n lapsen oikeuksien julistuksen mukainen vaatimus.

Syrjintään on puututtava

Vaikka syrjintä on yksiselitteisesti kielletty, se aiheuttaa yhteiskunnassamme inhimillisen kärsimyksen lisäksi suuria taloudellisia menetyksiä. Syrjintään, kuten muuhunkin rakenteelliseen eriarvoisuuteen voidaan puuttua muun muassa lainsäädännöllä, viranomaistoiminnalla ja koulutuksella.

Yhdenvertaisuuslainsäädäntöä on kehitettävä edelleen eduskunnan hyväksymän ponnen mukaisesti siten, että kaikki syrjintäperusteet asetetaan keskenään samanlaisten oikeussuojakeinojen ja seuraamusten piiriin. Syrjinnän seuranta, arviointi ja ennaltaehkäisy on säädettävä pakolliseksi kaikilla yhteiskunnallisen elämän osa-alueilla ja näihin tehtäviin on osoitettava riittävät resurssit.

Tasa-arvolaisissa on kiinnitettävä erityistä huomiota transihmisten syrjintäsuojaan. Lakia tulee täydentää siten, että kaikki sukupuolivähemmistöt kuuluvat selkeästi tasa-arvolaisissa määritellyn syrjintäsuojan piiriin.

Viranomaisten on puututtava pontevammin syrjinnän äärimmäisiin muotoihin, kuten vihamieliseen puheeseen, häirintään ja rikoksiin. Vihapuheen ja -rikoksien seuranta ja tilastointia tulee kehittää.

Yhdenvertaisuuskoulutuksella voidaan oikaista virheelliseen tietoon tai tiedon puutteeseen perustuvia ennakkoluuloja ja syrjiviä asenteita. Parantamalla esimerkiksi nuorten kanssa tekemisissä olevien aikuisten valmiuksia kohdata nuoren identiteettiin liittyviä kysymyksiä, tuetaan nuoren tasapainoista kehitystä ja ehkäistään usein jo nuorena alkavaa syrjäytymiskehitystä. Erityistä huomiota tulee kiinnittää peruspalvelualueilla työskentelevien koulutukseen. Myös alueelliset näkökohdat on huomioitava.

Kansainvälissä yhteyksissä Suomen tulee toimia tavoitteellisesti seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen aseman parantamisen puolesta. Euroopan unionissa Suomen tulee puuttua lähialueillamme kasvaneeseen homo- ja transfobiaan sekä huolehtia siitä, että seksuaali- ja sukupuolivähemmistöjen asema huomioidaan unionin sisä- ja ulkosuhteiden hoidossa.

Taustaksi käsitteistä:

Seksuaalivähemmistöihin kuuluvat esimerkiksi homo- ja bi-seksuaaliset miehet ja naiset.

Sukupuolivähemmistöihin kuuluu ihmisiä, joiden biologisen, sosiaalisen ja psyykkisen sukupuolen ulottuvuudet ovat ristiriidassa keskenään, esimerkiksi: transsukupuoliset (eli ihmiset, jotka eivät koe kuuluvansa siihen sukupuoleen, johon heidät on syntymän yhteydessä määritelty ja lapsena kasvatettu ja jotka tarvitsevat sukupuolen korjaushoitoja), transvestiitit (henkilöt, joilla on voimakas tarve eläytyä vastakkaiseen sukupuoleen ja ilmaista sitä esimerkiksi pukeutumisen avulla), transgender-ihmiset (esimerkiksi ihmiset, jotka elävät pysyvästi mieheyden ja naiseuden välillä eivätkä välttämättä tarvitse tai halua ruumiillisia sukupuoliominaisuuksia muuttavaa sukupuolenkorjaushoitoa) ja intersukupuoliset (eli henkilöt, joilla syntymässä fyysiset, sukupuolta määrittelevät tekijät eivät ole yksiselitteisesti miehen eikä naisen).

Lisätietoja:

Seta ry:n hallituksen puheenjohtaja Juha Jokela, P. 040 844 1822, s-posti: juha.jokela@seta.fi
Seta ry:n hallituksen varapuheenjohtaja Tanja Lehtoranta, P. 044 088 3300, s-posti: tanja.lehtoranta@seta.fi

Seta ry on valtakunnallinen ihmisoikeus- ja sosiaalialan kansalaisjärjestö, joka on perustettu vuonna 1974. Järjestön tavoitteena on hyvinvoinnin ja ihmisoikeuksien toteutuminen riippumatta ihmisten seksuaalisesta suuntautumisesta, sukupuoli-identiteetistä tai sukupuolen ilmaisusta. Setassa ja sen jäsenjärjestöissä tehdään laaja-alaista ammatillista sosiaali-, perhe- ja verkostotyötä.

